

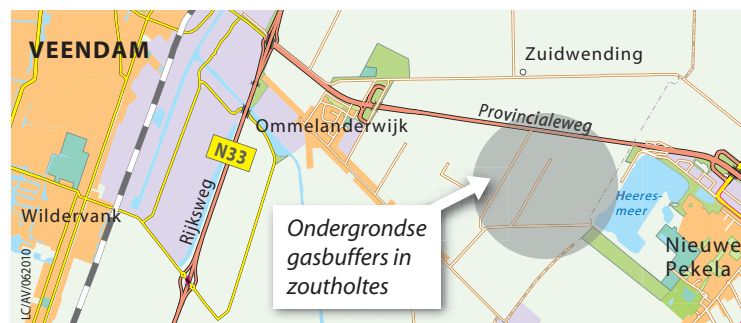

Werknemers van Sijsma uit Zweins waren anderhalf jaar bezig op het Zuidwending-project. Ze beschermden al het nieuwe beton tegen roest.

Foto's Sijsma Groep

Nederland buffert nu gas in zoutholtes

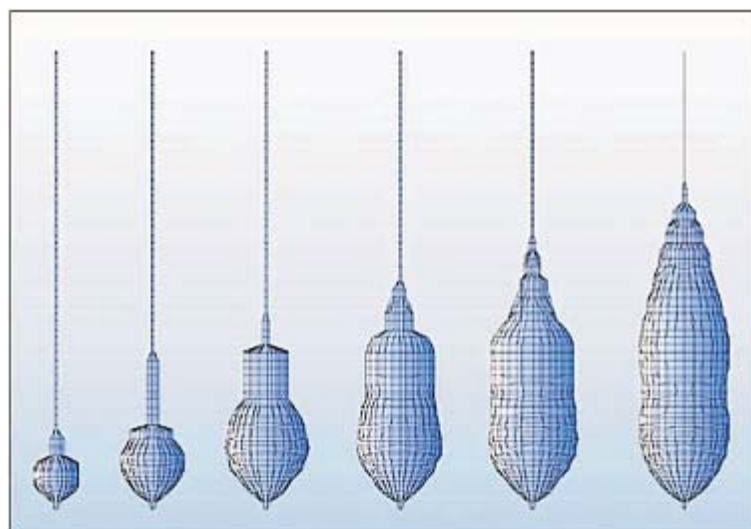
Voor het eerst slaat Nederland aardgas op in ondergrondse zoutkoepele. Eind deze maand zijn de eerste twee gevuld. Voor als de nood aan de man komt. Sijsma Gevel- en Betonrenovatie uit Zweins had er anderhalf jaar lang de handen vol aan.

Door Irene Overduin

Spoedig behoort de dagelijkse rit naar de boerenakkers achter Veendam voor de mannen van Sijsma tot het verleden. Zestien maanden lang reden ze iedere dag 111 kilometer heen en 111 kilometer terug. Met minimaal vier man, maar ook wel met tien, namen ze tientallen nieuwe gebouwen en installaties voor het bufferen van aardgas onder handen. Verspreid over honderden hectares beschermden ze 11.000 vierkante meter betonoppervlak tegen roest, 1000 vierkante meter vloer werd antistatisch gemaakt, nog eens 1500 vierkante meter gecoat en 2,5 kilometer gekit.

„Het was niet het grootste, maar wel het meest aparte werk in ons bestaan”, zegt projectleider Gerrit Uilenreef. De opdracht dankt het bedrijf aan een omslag in de Nederlandse energiepolitiek. Nederland wil zich minder kwetsbaar maken. Niet alleen voor grillen van buitenlandse toeleveranciers en voor heftige prijschommelingen op de wereldmarkt, maar ook voor plotselinge binnenlandse vraagpie-

Bij Zuidwending ligt de top van de zoutformatie ongeveer 200 meter onder het maaiveld. Door uitloging worden holtes gecreëerd.

ken. Omdat de Nederlandse gasvelden leger en leger raken, neemt de druk af en wordt snelle winning steeds moeilijker. Specifiek voor dit laatste probleem dienen de buffers in de Groningse zoutholtes, die letterlijk hol zijn en de vorm van een fles hebben. Er wordt gas in gepompt onder een druk

van 180 bar (ter vergelijking: een autoband gaat tot 3 bar). Zodra plotseling grote hoeveelheden aardgas nodig zijn, hoeft Gasunie bij wijze van spreken alleen nog maar de ‘knop om’ te zetten, en het gas spuit er uit. In Duitsland werken ze er al jaren mee. Buffers had Nederland al wel sinds de jaren negentig, maar

dat waren lege gasvelden. Daar moet het gas uit de poriën onttrokken worden, een proces dat relatief veel tijd neemt. De drie velden liggen nabij Grijpskerk, Langelo en Alkmaar.

„Je snapt dat er absoluut geen vonkje mag vrijkomen”, zegt Uilenreef over de jongste installaties. Dat betekende dat alle vloeren in de bedieningsgebouwen antistatisch moesten worden gemaakt. Sijsma bracht overal een primerlaag aan met koperen of aluminium strips, daar overheen een speciale carbonlaag en als laatste een epoxiegietvloer met kunststofvezels.

Volstrekt duidelijk was ook dat het ondergronds betonijzer op geen enkel plek zou mogen roesten. Eén drup water in het beton zou al funest kunnen zijn. Kathodische bescherming bracht hier de oplossing. Vier keer namen de Sijsma mannen alle beton onder handen.

„Eerst moet je alles reinigen.” Daarna kwam het verkiezelen, het ‘verdichten’ van het beton met behulp van een bepaalde vloeistof. „Pas daarna kun je echt kathodisch gaan beschermen. Dat doe je door er twee lagen rubberemulsie op te spuiten.”

De klus zorgde voor een aangename verhoging van de omzet in deze economisch beroerde tijd. Maar van misschien wel grotere waarde is de reputatie die verdiend wordt met werken voor Gasunie. „Iedereen weet dat Gasunie extreme eisen stelt aan mensen en materieel. Al onze machines en gereedschappen zijn van onder tot boven gecontroleerd. De mannen moesten onvoorbereid testen maken, en ik zelf moest een examen afleggen.”

Aan het einde van dit jaar zijn de eerste vier zoutholtes tussen de lintdorpen Zuidwending en Ommelandervijk gevuld met gas. Hierna volgen nog eens zes nieuwe cavernes. Akzo Nobel zal deze maken volgens beproefd recept: er wordt water in de ondergrondse zoutlaag gepompt waarin het zout oplost. Dit uitloggen duurt ongeveer twee jaar. Daarna wordt de pekkel naar boven gedrukt door gas te injecteren. Aansluitend hoopt Sijsma bij de opbouw van installaties en bedieningspartijen opnieuw van de partij te zijn.